

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO THÁI BÌNH
TRƯỜNG THPT TRẦN HƯNG ĐẠO

---□□□---

TIỂU LUẬN TÌNH HUỐNG
QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC

Tình huống xử lý tình trạng sinh viên rút hồ sơ thôi học
chuyển trường khác.

Họ và tên: Chu Đỗ Quyên

Lớp chuyên viên: Khoá 9

Đơn vị công tác: Trường ĐHSP Hà Nội

Mục lục

1. Mô tả tình huống
2. Mục tiêu xử lý tình huống
3. Phân tích nguyên nhân hậu quả
4. Lựa chọn và xây dựng phương án xử lý
5. Phân tích phương án
6. Nhận xét
7. Tài liệu tham khảo.

8. Lời nói đầu

Trong các trường Đại học, cao đẳng ở nước ta hiện nay, ngân sách Nhà nước hàng năm cấp cho các trường Đại học, Cao đẳng công lập trong việc đào tạo nguồn nhân lực, bình quân là 3 - 6 triệu đồng/ sinh viên/ năm, chưa kể những chi phí đầu tư gián tiếp cho xây dựng cơ sở vật chất, đào tạo đội ngũ giáo viên, trang thiết bị phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, nơi ăn, chốn ở cho sinh viên ...Thế nhưng nhiều sinh viên được hưởng sự đầu tư của Nhà nước đã không làm đúng ngành, đúng nghề được đào tạo, không đạt yêu cầu chất lượng học tập. Hơn thế, vì sự tính toán riêng, nhiều sinh viên đã bỏ dở việc học tập ở

trường này để sang trường khác học. Trong khoảng 2 năm trở lại đây, mỗi năm vẫn có hàng trăm sinh viên bỏ học giữa chừng vì thi đỗ vào trường khác. Theo nguồn tin từ Bộ giáo dục và Đào tạo, Đại học Công đoàn hàng năm có 100 đến 200 sinh viên học hết năm thứ nhất xin thôi học giữa chừng để chuyển sang trường khác. Một số trường Đại học dân lập năm nào cũng có khoảng 20% đến 30% số sinh viên năm thứ nhất bỏ học vì thi đỗ vào trường Đại học khác.

Nhiều năm nay, sinh viên các trường khối Sư phạm được hưởng chế độ miễn phí học phí nếu cam kết khi ra trường sẽ phục vụ ngành Giáo dục. Việc miễn học phí đã thực hiện từ lâu, nhưng việc yêu cầu sinh viên nào không giữ đúng cam kết khi ra trường phải bồi thường khoản kinh phí đã chi để đào tạo, tiền học phí được miễn,... lại khó thực hiện được. Hiện tượng vi phạm cam kết gặp nhiều ở các trường Sư phạm địa phương. Ngay trong thời điểm này, có sinh viên đã học sang năm thứ 3 vẫn còn ôn thi và dự thi nhiều lần vào các Trường Đại học, Cao đẳng khác, bất chấp chỉ còn vài tháng nữa là tốt nghiệp ra trường, có sinh viên bỏ học Cao đẳng sư phạm để vào nhập học Trường Đại học vừa thi đỗ.

2

Các trường Đại học dân lập chuyện sinh viên bỏ học là chuyện phổ biến; vì sinh viên trường Đại học Dân lập phải đóng học phí nhiều hơn trường Đại học công lập. Song việc bỏ học giữa chừng của nhiều sinh viên cũng khiến các trường điêu đứng vì mọi chi phí đã được tính toán trên cơ sở số sinh viên nhập học. Bởi vì sinh viên bỏ học giữa chừng không những làm lãng phí tiền của gia đình mà còn lãng phí tiền đầu tư của các trường đó.

Trường Đại học Thái Nguyên cũng cùng chung hiện tượng đó, hàng năm cứ đến mùa tuyển sinh hiện tượng sinh viên đang học ở trường Đại học Thái Nguyên bỏ học để nhập học vào trường khác. Hiện tượng này diễn ra khá phổ biến, theo thống kê chưa đầy đủ thì mỗi năm trường Đại học Thái Nguyên có khoảng trên 100 sinh viên bỏ học để chuyển trường, chuyển lớp gây khó khăn cho công tác tuyển sinh của Nhà trường. Vì muốn đảm bảo đầy đủ chỉ tiêu tuyển sinh của Bộ giáo dục và Đào tạo giao cho nhà trường thì buộc nhà trường phải tuyển vượt chỉ tiêu khoảng 10 đến 15 % để bù vào số hao hụt nói trên và vì vậy đương nhiên gây lãng phí về thời gian và tiền bạc đào tạo của nhà trường và xã hội. Mặt khác, việc trình xin được Bộ giáo dục và Đào tạo cho phép nhà trường tuyển vượt chỉ tiêu đâu có dễ. Để đỡ phần nào kinh phí đào tạo cho các trường nhất là từ khi có Nghị định số 10/2002/NG/CP ngày 16/01/2002 về chế độ tài chính áp dụng cho các đơn vị sự nghiệp có thu. Trong bối cảnh đó đặt ra cho trường Đại học Thái Nguyên phải xử lý; vì muốn giữ sinh viên lại cũng không được nên có thể coi đây là điều bất khả

kháng vì theo quy chế tuyển sinh chỉ được phép giữ lại bản chính bằng tốt nghiệp THPT (giấy tờ quan trọng nhất để sinh viên nhập học) trong thời gian nhất định để kiểm tra, đối chiếu sau đó phải trả lại cho sinh viên, chưa kể đến nếu giữ lại trong suốt thời gian học (từ 3 đến 5 năm) của mấy ngàn sinh viên nếu xảy ra mất mát, thất lạc, thiên tai, hoả hoạn không lường trước được? Bởi vậy nhà trường buộc phải đồng ý cho học sinh, sinh viên thôi học để chuyển

3

trường, nhưng phải bồi thường một phần kinh phí đào tạo cho nhà trường theo mức Đại học, Cao đẳng là 1.800.000 đồng/ sinh viên/ năm, các bậc học khác là 1.500.000 đồng/ sinh viên/ năm. Đại đa số học sinh, sinh viên và phụ huynh đồng tình cùng chia sẻ khó khăn, trách nhiệm với nhà trường. Nhưng còn một số học sinh, sinh viên chưa đồng tình bồi thường, chia sẻ khó khăn với nhà trường, thậm chí có người còn phản ứng gay gắt, cá biệt có trường hợp còn khiếu nại đi nhiều nơi. Trường Đại học Thái Nguyên năm học 2003 - 2004, (vì có lý do liên quan nên tôi xin thay đổi tên địa danh và tên một số nhân vật liên quan, mong thầy, cô và các bạn thông cảm). Tôi thấy đây là một tình huống khó xử lý đối với các trường vì chưa có một văn bản quy phạm pháp luật nào điều chỉnh nó, cho nên các trường đều làm theo cách riêng của mình. Vì vậy xin phép được nêu ra để cùng phân tích, đề xuất giải pháp và kiến nghị lên cấp trên để thống nhất cách xử lý.

I. Mô tả tình huống:

Ngày 16 tháng 8 năm 2005, mọi hoạt động giảng dạy và học tập diễn ra bình thường, bỗng nghe thấy có tiếng nói rất to, lúc đầu là hai người, nhưng sau đó lời qua tiếng lại mỗi lúc một to hơn. Mọi người trong khu văn phòng trường Đại học Thái Nguyên đều rời khỏi văn phòng, ra ngoài và hướng về phía phòng Đào tạo nhà trường, nơi có hai người đang to tiếng với nhau. Tôi là một vị khách trường khác đến trường Đại học Thái Nguyên công tác ngay từ đầu cuộc xung đột giữa hai người, tôi quyết định theo dõi diễn biến trường hợp của sinh viên Phạm Văn Tuấn xem trường Đại học Thái Nguyên xử lý ra sao. Rất may, tôi có người bạn đang công tác tại trường Đại học Thái Nguyên nên cung cấp cho tôi thông tin sau đó.

Cuộc xung đột hôm đó là ông Phó trưởng phòng Đào tạo trường Đại học Thái Nguyên với một vị khách hỏi ra mới biết đó là ông Phạm Văn Luận, phụ huynh của sinh viên Phạm Văn Tuấn quê ở Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái

4

Nguyên đến trường Đại học Thái Nguyên xin rút hồ sơ về để đi nghĩa vụ quân sự: “theo lời ông Phạm Văn Luận trình bày lý do xin thôi học”. ông Phó trưởng phòng

Đào tạo nói nếu con ông muốn rút hồ sơ để nhập học vào một trường khác thì phải nộp bồi hoàn kinh phí đào tạo cho trường mỗi năm là 1.800.000 đồng. Con ông Luận nhập Đại học Thái Nguyên năm học 2003 – 2004. ông Luận nói con tôi không đi nhập học ở trường khác mà rút hồ sơ về để đi nghĩa vụ quân sự. Ông Phó trưởng phòng Đào tạo nói lý do ông Luận đưa ra là không đúng vì con ông đang học chuyên nghiệp, xã ông không có quyền gọi con ông đi nghĩa vụ quân sự và cho rằng lý do con ông xin thôi học là không đúng và yêu cầu ông nếu muốn rút hồ sơ thì phải nộp tiền bồi thường kinh phí đào tạo, nếu con ông không nộp mà tự động bỏ học để đi nhập học ở một trường khác thì nhà trường sẽ gửi công văn đến trường con ông nhập học yêu cầu trường đó trả sinh viên Phạm Văn Tuấn về cho trường Đại học Thái Nguyên, ông Luận nói tại sao vậy? ông Phó trưởng phòng Đào tạo đã trả lời vì con ông vi phạm quy chế tuyển sinh của Bộ giáo dục và Đào tạo, ông Phó trưởng phòng Đào tạo còn trích dẫn mục C, điểm 2 điều 4 – Quy chế tuyển sinh Đại học, Cao đẳng hệ chính quy năm 2003 của Bộ giáo dục và Đào tạo. Hai bên còn lời qua tiếng lại một hồi lâu, sau đó ông Luận chấp nhận cầm giấy đề nghị của phòng Đào tạo sang phòng Kế hoạch Tài vụ nộp bồi thường kinh phí số tiền là 1.800.000 đồng và về phòng Đào tạo rút hồ sơ cùng con ra về với vẻ mặt đầy tức giận và nói tôi sẽ kiện nhà Trường. Vì thường trong thời điểm này sinh viên thôi học chỉ để chuyển trường mà thôi, còn việc nêu ra lý do xin thôi học chỉ là cái cớ mà lý do xin thôi học của học sinh, sinh viên thì có cả rất nhiều lý do mà lý do nào nêu ra nghe cũng có lý.

ông Luận nói là làm, tháng 9 năm 2005, ông Phạm Văn Luận gửi đơn khiếu nại Trường Đại học Thái Nguyên lên các cơ quan quản lý cấp trên của trường

5

Đại học Thái Nguyên là ông Bộ trưởng Bộ giáo dục và Đào tạo, ông Vụ trưởng vụ Đại học và sau Đại học, nội dung đơn khiếu nại như sau: Con tôi là Phạm Văn Tuấn, đăng ký dự thi vào giáo viên Cơ khí trường Đại học Thái nguyên nhưng nhà trường lại phân con tôi vào lớp Cơ khí động lực, không đúng nguyện vọng, học phí phải đóng 150.000 đồng một tháng, như vậy đúng hay sai?

Sáng ngày 29 tháng 8 năm 2005, tôi đến trường Đại học Thái Nguyên xin cho con tôi thôi học, có đơn xác nhận gia đình khó khăn, ông Phó trưởng phòng Đào tạo quan liêu không xem và nói lệnh gọi nhập ngũ không có giá trị, tôi kiện huyện đội, Bộ quốc phòng. Ông không giải thích phải nộp bồi thường kinh phí đào tạo, ông bảo nhân viên ghi giấy sang phòng Kế hoạch Tài vụ nộp 1.800.000 đồng, nhà nước và Bộ giáo dục Đào tạo có văn bản thu hồi kinh phí đào tạo hay không?

Không phải chuyển nghĩa vụ quân sự về trường, ông Phó trưởng phòng Đào tạo là đảng viên, có trình độ học vấn cao là một công chức tiếp dân nói kiện đúng hay sai? ông chỉ ký giấy chuyển sang phòng Kế hoạch Tài vụ thu tiền? Không có kế hoạch tài vụ, thủ quỹ thu 1.800.000 đồng cô Nguyễn Thị Thảo bảo tôi ký vào tờ danh sách bỏ học là xong, không có phiếu thu, không có hoá đơn đỏ, cơ quan Nhà nước thu tiền kiểu gì? Nộp tiền xong đưa giấy chuyển trường phòng mới trả học bạ và bằng tốt nghiệp PTTH bản chính và bản sao có công chứng?

Trên đây tôi trình bày và cam đoan đúng sự thật, nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm trước pháp luật. Vậy đề nghị ông giải quyết trả lời, tôi xin cảm ơn. Ngày 19 tháng 9 năm 2005

Người làm đơn ký tên:

Nhận được đơn khiếu nại của ông Luận, Bộ giáo dục và Đào tạo đã gửi bản Photocopy đơn khiếu nại cho nhà trường yêu cầu Trường Đại học Thái

6

nguyên mời ông Luận về Trường giải thích, làm rõ đúng sai và có văn bản trả lời Bộ giáo dục và Đào tạo.

· Mục nhắn tin trên Báo Giáo dục Thời đại số: 150 năm 2005 nêu: ông Phạm Văn Luận thường trú tại Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên kiến nghị: Con tôi là Phạm Văn Tuấn đăng ký tuyển sinh năm 2004 vào trường Đại học Thái Nguyên lớp sư phạm kỹ thuật Cơ Khí, con tôi đỗ vào Trường nhưng không được đúng nguyện vọng đã đăng ký mà nhà trường phân cho con tôi học lớp Cơ khí động lực, học phí 150.000 đồng/ tháng. Trường không yêu cầu con tôi phải chuyển nghĩa vụ quân sự mà cứ để cho xã, huyện nơi đăng ký hộ khẩu quản lý. Ngày 27 tháng 8 năm 2005 con tôi do gia đình khó khăn có xác nhận của Ủy ban nhân dân xã, sáng ngày 29 tháng 8 năm 2005 tôi đến trường Đại học Thái Nguyên gặp phòng đào tạo trình bày nhưng ông Phó trưởng phòng Đào tạo cho rằng giấy gọi nhập ngũ không có giá trị và yêu cầu tôi sang phòng Kế hoạch Tài vụ nhà trường nộp tiền bồi thường, đến phòng thủ quỹ sau khi tôi nộp đủ 1.800.000 đồng, cô Nguyễn Thị Thảo thủ quỹ ghi tên con tôi Phạm Văn Tuấn vào tờ danh sách bỏ học số tiền: 1.800.000 đồng và yêu cầu tôi ký vào. Tôi thấy việc nhà Trường thu như vậy là không đúng nguyên tắc về tài chính vì tôi không nhận được phiếu thu, không có hoá đơn do Bộ tài chính phát hành, không có kế toán vào sổ, không có dấu của Nhà trường làm căn cứ pháp lý. Việc làm như vậy là đúng hay sai? Chúng tôi xin chuyển kiến nghị trên tới ông Hiệu Trưởng trường Đại học Thái Nguyên xem xét trả lời.

Nhận được tinh thần chỉ đạo của Bộ giáo dục và Đào tạo, nhấn tin của báo Giáo dục Thời đại về việc ông Phạm Văn Luận khiếu nại trường Đại học Thái Nguyên. Hiệu trưởng nhà Trường đã triệu tập cuộc họp gồm đại diện các đơn vị trong trường có liên quan đến đơn khiếu nại của ông Luận gồm:

1. Hiệu trưởng

7

2. Trưởng Phòng Đào tạo

3. Phó trưởng phòng Đào tạo

4. Trưởng phòng Kế hoạch Tài vụ

5. Phó trưởng phòng Công tác sinh viên

6. Chủ tịch Hội sinh viên

7. Phó trưởng phòng Hành chính Quản trị

8. Phụ huynh sinh viên Phạm Văn Tuấn

Các thành viên đã nghe ông Phó trưởng phòng Đào tạo nêu những ý kiến khiếu nại trong đơn khiếu nại của ông Luận gửi Bộ trưởng Bộ giáo dục và Đào tạo, báo Giáo dục thời đại. Các thành viên đã tiến hành phân tích nội

dung đơn khiếu nại của ông Luận mà trường cần xác minh làm rõ gồm: Phân ngành đào tạo của sinh viên Phạm Văn Tuấn có đúng đối tượng không? Lý do xin thôi học của sinh viên Phạm Văn Tuấn đúng hay sai? Bồi thường kinh phí căn cứ vào đâu?

Phong cách làm việc của cán bộ viên chức như vậy đã đúng pháp lệnh viên chức chưa?

Việc thu tiền không viết phiếu thu riêng cho từng sinh viên mà lại viết chung cho nhiều sinh viên trên một phiếu thu như vậy đúng hay sai? Các thành viên có liên quan báo cáo lại toàn bộ diễn biến quá trình giải quyết theo chức năng được phân công và đã kiểm tra, phân tích, so sánh đối chiếu, đưa ra các chứng cứ, Hiệu trưởng nhà trường đã kết luận:

Việc phân ngành đào tạo cho sinh viên Phạm Văn Tuấn căn cứ vào điểm thi tuyển đầu vào đã được ghi rõ trong giấy báo nhập học và như vậy việc phân ngành cho sinh viên Phạm Văn Tuấn vào lớp kỹ thuật Cơ khí Động lực là đúng đối tượng và hoàn toàn tự nguyện.

Lý do sinh viên Phạm Văn Tuấn xin thôi học để nhập ngũ là không đúng vì phòng Đào tạo đã kiểm tra thông tin trên mạng và được biết sinh viên Phạm

Văn Tuấn đã tự ý dự thi tuyển sinh vào đại học năm 2004 – 2005 và đã trúng tuyển vào trường Đại học Bách Khoa Hà Nội khi chưa được Hiệu trưởng cho phép, vi phạm mục C điểm 2 điều 4 Quy chế tuyển sinh Đại học, Cao đẳng hệ chính quy năm 2003 của Bộ giáo dục và Đào tạo.

Thu tiền bồi thường kinh phí đào tạo căn cứ vào việc tham khảo cách giải quyết của một số Trường Đại học, nhằm thu hồi một phần kinh phí đào tạo cho Nhà nước, đồng thời xét điều kiện hầu hết sinh viên của trường đều là đối tượng khu vực 2 nông thôn nên nhà trường chỉ quy định mức bồi hoàn là

1.800.000 đồng (ngân sách nhà nước cấp là 6.000.000 đồng / sinh viên/ năm), chưa kể các chi phí gián tiếp đầu tư cho cơ sở vật chất... mặt khác từ năm 2002, trường Đại học Thái Nguyên được Bộ giáo dục và Đào tạo giao quyền tự chủ tài chính theo ND 10 do đó việc thu bồi hoàn một phần kinh phí đào tạo là việc làm cần thiết, phải chấp nhận để giảm chi cho ngân sách vì phải đào tạo thêm 10 đến 15% chỉ tiêu được giao để bù vào số hao hụt do sinh viên bỏ học chuyển trường.

Phong cách làm việc, tiếp dân của tôi chưa hoàn toàn đúng, cần phải nghiêm khắc kiểm điểm, sửa chữa rút kinh nghiệm chung vì không thể vin vào công việc nhiều, lại vào thời điểm nhiều sinh viên xin thôi học để chuyển trường mà có thái độ áp đặt, trong khi chưa kiểm tra thông tin trên mạng để đưa ra chứng cứ xác thực có tính thuyết phục, để phụ huynh sinh viên hiểu và chia sẻ khó khăn cùng nhà trường.

Về việc thu tiền không viết phiếu thu riêng cho từng HS, SV: Phòng Kế hoạch Tài vụ nhà trường căn cứ vào giấy của phòng Đào tạo đồng ý cho HS, SV thôi học, giao cho thủ quỹ lập bảng tổng hợp danh sách số SV này thành một bảng riêng, thu tiền, ký tên và ghi số tiền đã thu vào giấy của phòng Đào tạo chuyển đến để sinh viên làm tiếp các thủ tục khác và giao giấy này cho sinh viên. Đây là việc làm chưa đúng với quy định quản lý tài chính, vì chỉ muốn giảm công

việc viết phiếu thu riêng cho từng sinh viên mà đem gộp lại thành một bảng rồi viết chung cho nhiều sinh viên đã gây nghi ngờ, thắc mắc và kiến nghị...cũng phải nghiêm khắc tiếp thu để sửa chữa.

Trường Đại học Thái Nguyên cũng đưa ra chứng cứ chứng minh cho ông Luận biết thêm:

Việc thu bồi hoàn kinh phí đào tạo của sinh viên Phạm Văn Tuấn là cần thiết để bồi thường một phần kinh phí đào tạo cho nhà Trường, để đào tạo sinh viên khác cho đủ chỉ tiêu tuyển sinh Bộ giáo dục và Đào tạo giao cho Trường vì nhà trường được Bộ giao quyền tự chủ tài chính gắn liền với việc thực hiện nhiệm vụ được giao.

Thu tiền không viết phiếu thu riêng cho từng sinh viên mà thu chung cho cả 135 sinh viên là chưa đúng nguyên tắc quản lý tài chính, khẳng định không có sự gian lận hoặc để ngoài sổ sách số tiền thu được của số sinh viên thôi học để chuyển trường nói trên.

Trường Đại học Thái Nguyên là đơn vị sự nghiệp không có hoá đơn đỏ của Bộ Tài chính như đơn khiếu nại của ông Luận yêu cầu.

Trong kết luận, Hiệu trưởng còn giao cho các đơn vị chức năng làm công văn báo cáo Bộ Giáo dục và Đào tạo, trả lời báo Giáo dục thời đại và gửi cho ông Phạm Văn Luận một bản, đồng thời yêu cầu ông Luận nếu chưa đồng tình với kết luận của nhà Trường thì đến Trường giải quyết tiếp.

Công văn của trường Đại học Thái Nguyên có nội dung: xin báo cáo với Bộ giáo dục và Đào tạo và phúc đáp kiến nghị của ông Phạm Văn Luận đăng ở mục nhấn tin Báo Giáo dục thời đại số 131 nội dung như sau: Ngày 29 tháng 8 năm 2005 ông Phạm Văn Luận có đơn xin cho sinh viên Phạm Văn Tuấn với lý do kinh tế khó khăn, em Tuấn chưa cắt nghĩa vụ quân sự, nay phải thực hiện nghĩa vụ quân sự (ông Luận không trình bày là con ông đã trúng tuyển vào trường Đại học Bách Khoa). Chúng tôi đã giải thích

10

cho ông Luận nghe mục 5 Điều 4 Chương 2: quyền của học sinh, sinh viên (HS, SV) trong quy chế công tác HSSV trong các trường đào tạo “ trong thời gian đào tạo, HS, SV được hưởng quyền lợi vật chất và tinh thần theo chế độ, chính sách hiện hành của Nhà nước” như: tạm hoãn thực hiện nghĩa vụ quân sự trong thời bình đối với học sinh, sinh viên nam và nói rõ: việc địa phương gọi nhập ngũ trong khi em đang là sinh viên mà địa phương đã cấp phiếu báo thay đổi thường trú cho sinh viên Phạm Văn Tuấn về theo giấy báo nhập học là không đúng quy định. Mặt khác, việc em Tuấn tự ý dự thi tuyển sinh vào Đại học năm 2005 và đã trúng tuyển vào trường Đại học Bách Khoa khi chưa được Hiệu trưởng cho phép đã vi phạm mục C, Điểm 2, Điều 4 quy chế tuyển sinh Đại học, Cao đẳng hệ chính quy năm 2003 của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Nhưng để theo nguyện vọng của sinh viên và gia đình, nhà trường đã tạo điều kiện cho em rút hồ sơ để nhập học vào Trường Đại học Bách khoa thì phải bồi hoàn một phần kinh phí đào tạo theo quy định của nhà trường (số tiền 1.800.000 đồng). ông Luận đã chấp nhận đóng tiền và rút hồ sơ

về, hiện nay em Phạm Văn Tuấn, con ông Phạm Văn Luận đang là sinh viên năm thứ nhất của trường Đại học Bách Khoa.

1. Về việc phân lớp: tuyển sinh hàng năm, nhà trường không xét tuyển theo ngành mà xét điểm trúng tuyển chung, việc phân ngành căn cứ vào kết quả thi và nguyện vọng của thí sinh. Kết quả thi tuyển sinh vào trường năm 2004 của sinh viên Phạm Văn Tuấn là 19 điểm, trong đó có ngành cơ khí là 18 điểm, mặt khác trong giấy báo nhập học của nhà trường cho thí sinh Phạm Văn Tuấn ghi rõ đã trúng tuyển vào Cơ khí động lực là đúng đối tượng và hoàn toàn tự nguyện.
2. về việc thu 1.800.000 đồng: Hàng năm có một số sinh viên của nhà trường dự thi tuyển sinh vào các trường Đại học trong cả nước mà không được nhà trường cho phép đã gây xáo trộn về lưu lượng sinh viên

11

trong trường. Năm 2005, nhà trường có 135 em dự thi và trúng tuyển đã làm đơn xin thôi học để nhập học và các trường Đại học khác. Qua tham khảo cách giải quyết của một số trường Đại học, để thu hồi một phần kinh phí đào tạo cho Nhà nước đồng thời xét điều kiện hầu hết sinh viên của trường đều là đối tượng khu vực 2 nông thôn nên nhà trường chỉ quy định mức bồi hoàn là 1.800.000 đồng/ năm/ sinh viên, trong khi ngân sách Nhà nước cấp là 6 triệu đồng/ sinh viên/ năm. Chúng tôi đã giải thích điều này cho ông Luận biết và nói rõ là em Tuấn chuyển trường chứ không phải đi nghĩa vụ quân sự, ông Luận mới tự

nguyện đến phòng Kế hoạch Tài vụ nộp tiền để được rút hồ sơ. 3. Về việc thu tiền không viết phiếu riêng cho từng học sinh, sinh viên: Phòng Kế hoạch Tài vụ nhà trường căn cứ vào giấy của Phòng Đào tạo đồng ý cho học sinh, sinh viên thôi học. Vào thời điểm đầu năm học số học sinh, sinh viên mới đến nhập học, rút hồ sơ xin chuyển trường, học sinh, sinh viên cũ thôi học rất nhiều và diễn ra trong thời gian dài, vì muốn giải quyết nhanh cho học sinh, sinh viên rút hồ sơ xin nhập học trường khác, phòng Kế hoạch Tài vụ giao cho thủ quỹ lập bảng tổng hợp danh sách số sinh viên này thành một bảng riêng đồng thời thu tiền, ký tên và ghi số tiền đã thu vào giấy của phòng Đào tạo chuyển đến để sinh viên làm tiếp các thủ tục khác và giao giấy này cho sinh viên (có bản photo của một sinh viên khác cùng lớp kèm theo). Cuối kỳ kế toán căn cứ vào danh sách lập phiếu thu chung cho nhiều sinh viên trong đó có sinh viên Phạm Văn Tuấn, con ông Phạm Văn Luận (có bản photo danh sách của 135 học sinh, sinh viên và phiếu thu đó có đối chiếu, kiểm tra xác nhận của phòng Đào tạo, phòng Công tác chính trị kèm theo). Chúng tôi khẳng định rằng số tiền của

những học sinh, sinh viên này được phản ánh đầy đủ trong sổ sách kế toán của nhà trường để hạch

12

toán giảm chi cho ngân sách nhà nước. Tuy vậy việc thu tiền không lập phiếu thu riêng cho từng học sinh, sinh viên mà lập phiếu thu chung như trình bày ở trên là chưa hoàn toàn đúng với nguyên tắc quản lý tài chính, phòng Kế hoạch Tài vụ đã nghiêm khắc kiểm điểm và tiếp thu ý kiến phản ánh của ông Luận để công tác quản lý tài chính của nhà trường được tốt hơn

Trân thành cảm ơn quý Báo đã đưa thông tin về nhà trường được biết. Đồng thời với việc gửi công văn số 888- 08 DHSPKT/CV-ĐT ngày 18/11/2005 gửi ban biên tập Báo Giáo dục thời đại, trường Đại học Thái Nguyên cũng đã gửi công văn số 888-08 DHTN/CV-ĐT ngày 18/11/2005 cho ông Phạm Văn Luận nội dung chính cũng như công văn gửi Ban biên tập báo Giáo dục thời đại và mời ông Luận về trường trao đổi và nghe ý kiến giải quyết của nhà trường trong thời gian từ 8h00 ngày 21 tháng 8 năm 2005 hoặc gửi thư về trường nói rõ ý kiến của mình để trường tiếp tục giải quyết. Sau thời gian trên, nếu ông Luận vẫn còn ý kiến thắc mắc Trường sẽ gửi công văn đề nghị Trường Đại học Bách Khoa chuyển trả sinh viên Phạm Văn Tuấn trở lại trường Đại học Thái Nguyên.

Sau khi trường Đại học Thái Nguyên có công văn số 879-08 DHTN/CV-ĐT ngày 18/11/2005 gửi Ban Biên tập Báo giáo dục Thời đại và trong mục nhịp cầu bạn đọc ông Phạm Văn Luận được biết nội dung như sau: ông Phạm Văn Luận trong việc khiếu nại về rút hồ sơ của con trai ông, sinh viên Phạm Văn Tuấn phải bồi thường kinh phí đào tạo khi thôi học cho trường Đại học Thái Nguyên sau khi chúng tôi nêu trả lời của nhà trường về vấn đề này, ông Luận tiếp tục có đơn kiến nghị gửi tới Báo đề nghị làm rõ một số vấn đề mà ông cho là chưa chính xác.

Chung tôi xin trao đổi lại như sau: Việc ông khiếu nại về kinh phí bồi thường của con ông mà trường Đại học Thái nguyên thu, sau khi phản ánh đến báo

13

chúng tôi đã nêu lên việc nhà Trường đã có công văn trả lời. Theo quy định của Luật khiếu nại, tố cáo thì việc nhà trường trả lời về vấn đề mình bị khiếu nại là đúng quy định. Nếu như ông không đồng ý với trả lời trên thì ông có quyền khiếu nại tiếp lên cơ quan quản lý cấp trên, cụ thể là thanh tra Bộ giáo dục và Đào tạo. Cơ quan báo chí không phải là cơ quan có chức năng giải quyết khiếu nại mà chỉ là cơ quan thông tấn với chức năng phản ánh, thông tin đến bạn đọc và cơ quan có thẩm quyền giải quyết khiếu nại, tố cáo. Vì vậy, chúng tôi không thể đưa ra quyết

định đúng sai về các nội dung khiếu nại của công dân với các cơ quan, đơn vị, tổ chức.

Cũng từ khiếu nại tiếp theo của ông Luận, chúng tôi xin chuyển tới Thanh tra Bộ giáo dục và Đào tạo xem xét giải quyết. Ngày 24 tháng 11 năm 2005 ông Nguyễn Đức Thắng còn có buổi gặp ông Hiệu trưởng và ông Phó trưởng phòng Đào tạo để trao đổi thêm những việc mà ông cho là chưa thoả đáng với ông chủ yếu xung quanh thái độ làm việc không gây được thiện cảm của ông Phó trưởng phòng Đào tạo trường Đại học Thái Nguyên với ông.

2/ Mục tiêu xử lý tình huống

a. Mục tiêu xã hội hoá giáo dục:

Sự tham gia của toàn xã hội vào phát triển sự nghiệp giáo dục, xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh làm cho mọi người, mọi tổ chức để được đóng góp để phát triển giáo dục cũng như được hưởng thụ thành quả của giáo dục ngày càng cao.

Thống nhất nhận thức của các cấp, các ngành, các tổ chức Đảng, chính quyền, đoàn thể, các tổ chức kinh tế, xã hội, mọi cá nhân, tập thể, cộng đồng về vị trí, vai trò của xã hội hoá giáo dục trong sự nghiệp phát triển đất nước, xác định rõ trách nhiệm trong việc thực hiện nghĩa vụ học tập và đóng góp sức người, sức của để phát triển sự nghiệp giáo dục.

14

Tổ chức phối hợp và quản lý tốt hơn các loại hình giáo dục chính quy, không chính quy, công lập, dân lập, các nguồn tài chính từ Nhà nước, từ nhân dân để mở rộng, hợp lý quy mô, nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục, đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế, xã hội.

Xây dựng và ban hành một hệ thống đầy đủ, đồng bộ các văn bản pháp lý về xã hội hoá giáo dục để các hoạt động này được tiến hành ổn định và phát triển. Đẩy mạnh việc giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm và thực hiện nhiệm vụ tổ chức bộ máy, biên chế và tài chính cho các trường Đại học, Cao đẳng công lập. Hội đồng trường có trách nhiệm tổ chức thực hiện quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật.

Thực hiện theo Nghị định số 10/NĐ-CP ngày 16 tháng 1 năm 2003 của Chính phủ về chế độ tài chính áp dụng cho các đơn vị sự nghiệp có thu. Trường Đại học Thái Nguyên được Bộ Giáo dục và Đào tạo giao chỉ tiêu tuyển sinh và dự toán ngân sách hằng năm cho nhiệm vụ được giao.

b. Mục tiêu là phải công khai, minh bạch các khoản thu chi: Xác định rõ trách nhiệm trong việc thực hiện nghĩa vụ và trách nhiệm đóng góp sức của để phát triển sự nghiệp giáo dục.

Xác định rõ quyền lợi và trách nhiệm của người học trong học tập và rèn luyện trong suốt thời gian học tập tại trường được thực hiện trong quy chế tuyển sinh, Quy chế học sinh sinh viên trong các trường đào tạo Quy định về quản lý nghiệp vụ thu tài chính.

Xác định trách nhiệm của nhà trường trong thực hiện công việc công khai quy chế tuyển sinh, các quy định hiện hành về học tập thi, kiểm tra, cấp phát văn bằng, chứng chỉ...

c. Nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục.
Năng lực điều hành, giải quyết công việc của cán bộ quản lý giáo dục.

15

Phong cách và thái độ của viên chức nhà trường khi tiếp công dân xử lý tình huống.

3/ Phân tích nguyên nhân hậu quả.

a. Nguyên nhân :

Từ phía các cơ quan quản lý vĩ mô: Sự bất cập trong việc ban hành các văn bản pháp quy liên quan đến công tác tuyển sinh Đại học, Cao đẳng. Bởi vì với một quy chế tuyển sinh của Bộ Giáo dục và Đào tạo năm 2003, hiện nay vẫn như thế thì không có trường nào thực hiện được và không có một sinh viên nào vừa đi học vừa đi học vừa âm thầm ôn thi để đi thi mà không biết mình có đỗ hay không trong khi làm đơn xin nghỉ học để đi thi. Mặt khác có lẽ không có ông Hiệu trưởng nào lại ký giấy cho học sinh trường mình nghỉ học để đi thi trường khác.

Chưa làm tốt công tác quy hoạch định hướng nghề nghiệp cho thế hệ trẻ để đào tạo và sử dụng một cách hợp lý, khắc phục tình trạng “Thừa thầy thiếu thợ”, đây cũng là một dạng lãng phí.

Từ phía nhà trường: Chưa làm tốt công tác phổ biến quy chế tuyển sinh, quy chế công tác học sinh, sinh viên.... dẫn đến việc học sinh sinh viên vi phạm quy chế tuyển sinh, khi chưa được phép của Hiệu trưởng đã tự ý đăng ký dự thi vào trường Đại học, cao đẳng khác.

Chưa công khai nguyên tắc phân ngành đào tạo để mọi sinh viên theo dõi, giám sát, kiểm tra ...

Chưa công khai lý do thu tiền bồi thường kinh phí đào tạo, mức thu cho từng bậc học và việc sử dụng kinh phí bồi thường đào tạo, do đó chưa được sự đồng thuận từ phía người học.

Chưa công khai quy trình xử lý khi cho sinh viên khi thôi học để chuyển trường, giảm bớt các thủ tục không cần thiết.

16

Phong cách làm việc tiếp dân của một số cán bộ quản lý chưa đáp ứng được với nhu cầu đổi mới của cải cách hành chính.

Không thực hiện đúng các quy định hiện hành về quản lý thu phí, học phí. Từ phía người học: Không nắm chắc quy chế tuyển sinh Đại học, Cao đẳng chính quy, quy chế công tác học sinh, sinh viên, do đó đã vi phạm quy chế tuyển sinh Đại học, Cao đẳng.

Thiếu trung thực khi đưa ra lý do xin thôi học, nội dung khiếu nại không hoàn toàn đúng như việc xin thôi học để làm nghĩa vụ quân sự với việc xin thôi học để chuyển trường là hai việc hoàn toàn khác nhau. Chưa nói đến việc công dân lợi dụng Luật nghĩa vụ Quân sự để cầu lợi cho riêng mình.

Chưa làm tròn trách nhiệm của người học đối với nhà trường, xã hội, gây khó khăn cho công tác quản lý đào tạo của nhà trường trong việc phân ngành,... Không phân biệt chức năng phản ánh nêu vấn đề của báo với việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của cơ quan chức năng, do đó việc khiếu nại gửi không đúng địa chỉ như việc Báo Giáo dục thời đại đã trả lời ông Luận ở trên. Không xác định được động cơ học tập, chưa yên tâm học tập còn có hiện tượng “đứng núi này trông núi nọ” gây lãng phí cho gia đình, nhà trường và xã hội.

b. Hậu quả

Chúng ta làm chưa tốt công tác xã hội hoá giáo dục, đây là mục tiêu lớn của Đảng và Nhà nước ta trong giai đoạn 2001 – 2010 nhằm làm cho mọi người cùng chia sẻ khó khăn. Để xảy ra khiếu nại của người học đối với một nhà trường thì hậu quả của nó sẽ vô cùng nguy hại vì:

Cơ quan cấp trên (Bộ Giáo dục và Đào tạo) phải vào cuộc chỉ đạo Trường Đại học Thái Nguyên giải quyết, trong khi bận trăm công nghìn việc trong thời điểm đang tuyển sinh Đại học, Cao đẳng.

17

Cơ quan công luận (Báo Giáo dục Thời đại) phải tiếp nhận đơn khiếu nại của người học, kịp thời phản ánh, đưa tin trên báo.

Trường Đại học Thái Nguyên ít nhiều đã bị giảm lòng tin với cấp trên, với xã hội và với cán bộ, viên chức, học sinh, sinh viên nhà trường, đây là điều tối kỵ.

Bản thân lãnh đạo nhà trường mất nhiều thời gian công sức để thanh minh, giải trình và xử lý vụ việc nêu trên.

Cá nhân các cán bộ trực tiếp giải quyết công việc như ông Phó trưởng phòng Đào tạo đã bị giảm uy tín đối với cán bộ công nhân viên chức, với Hiệu trưởng nhà trường. Phụ huynh sinh viên phải làm đơn khiếu nại gửi đi nhiều nơi do quá bức xúc với cung cách làm việc, giải quyết công việc của trường Đại học Thái Nguyên, gây tốn kém thời gian và tiền bạc cho cả hai bên mà

nguyên nhân chính không phải vì sinh viên phải nộp bồi hoàn kinh phí mà chỉ vì chưa hiểu nhau và chưa hiểu luật.

4/ Phân tích kết quả cách giải quyết:

Kết quả đạt được của cách giải quyết khiếu nại bằng bức thư của ông Luận gửi ông Hiệu trưởng và ông Phó trưởng phòng Đào tạo trường Đại học Thái Nguyên:

Ông Phạm Văn Luận sau khi nhận được ý kiến trả lời và sau khi trao đổi riêng với ông Hiệu trưởng và ông Phó trưởng phòng Đào tạo, ông Luận thôi không khiếu nại nữa và cũng không đến trường thắc mắc gì thêm mà viết thư riêng trao đổi với nhà trường trên tinh thần thông cảm hiểu nhau, nội dung (xin giữ lại nguyên văn) như sau:

Qua buổi trao đổi với hai ông ngày 26/11/2005 tôi mong hai ông hiểu cho tôi phần khởi vì con thi đỗ, trong khi đó vợ lại đang ốm, xuống gặp ông Phó trưởng phòng Đào tạo tôi không thiện cảm nên đã tức giận làm đơn khiếu nại

18

gửi đi, ông Luận nói thêm nếu đã có thiện cảm không lẽ phải viết đơn khiếu nại.

Đúng ra đơn báo đã nêu ông Hiệu trưởng trả lời, ông Phó trưởng phòng Đào tạo phải làm tờ trình báo cáo lại sự việc để ông Hiệu trưởng xem trả lời đơn. Tôi về lại nhận được công văn của ông Hiệu trưởng, nói đúng ông Phó trưởng phòng Đào tạo phải viết tường trình lại đầy đủ như đơn để báo trả lời, việc làm chưa được khéo, đầu đầu hở đuôi, ví dụ: Đã có danh sách bỏ học lại có giấy nhà trường cho chuyển trường.

Đã nói tình cảm chưa hiểu nhau, đã hiểu nhau thì không có vấn đề gì không giải quyết được. Tôi cũng định tâm sự cùng ông Phó trưởng phòng Đào tạo, nhưng bận

làm việc nên tôi biên thư về để ông hiểu là chủ yếu. Cuối thư, như ông Hiệu trưởng tiếp xúc trao đổi thì không bao giờ xảy ra, ông Hiệu trưởng rất có tình cảm thiện chí, khéo léo, có kinh nghiệm giải quyết trong công việc tôi xin cảm ơn. Khi có điều kiện tôi lại xuống trường tâm sự cùng các ông. Chào hai ông.

Ký tên: Phạm Văn Luận

Trường Đại học Thái Nguyên xử lý, giải quyết đơn thư khiếu nại là tích cực khẩn trương bằng các văn bản pháp quy, và có kết quả báo cáo Bộ Giáo dục và Đào tạo, trả lời báo Giáo dục Thời đại, không để tình trạng khiếu nại kéo dài. Song nói gì đi nữa thì công tác công khai thực hiện quy chế, nhất là Quy chế tuyển sinh, Quy chế học sinh sinh viên, công khai các khoản thu từ người học làm chưa tốt, chưa tạo được sự đồng thuận từ phía người học.

5/ Nhận xét

ông Phạm Văn Luận khiếu nại trường Đại học Thái Nguyên thực chất vấn đề không lớn, không phải cá biệt vì mỗi trường Đại học, Cao đẳng, nhất là những trường ở top “giữa và dưới” mỗi năm có hàng trăm sinh viên thôi học để chuyển trường và đều phải nộp bồi thường kinh phí đào tạo, có những trường

19

sinh viên phải nộp bồi thường kinh phí đào tạo còn cao hơn ở trường Đại học Thái Nguyên nhưng không có khiếu nại. Mặt khác ngay trong bản thân trường Đại học Thái Nguyên năm 2005 cũng có hàng trăm sinh viên thôi học để chuyển trường nhưng chỉ duy nhất có phụ huynh sinh viên Phạm Văn Tuấn khiếu nại nhà trường nơi sinh viên vừa học xong 1 năm. Có lẽ không gây được thiện cảm với sinh viên và các bậc phụ huynh, thậm chí có lúc còn hăm dọa đối đầu như đã nêu ở trên thì thật là đáng tiếc. Do đó phải làm cho người học thấy được quyền lợi và nghĩa vụ của bản thân đối với nhà trường và xã hội bởi thông thường người học chỉ thấy được quyền lợi của họ và quên mất nghĩa vụ. Việc thôi học để chuyển trường của những học sinh, sinh viên đã gây không ít khó khăn cho nhà trường. Nó làm biến động cơ cấu ngành nghề, quá trình phân lớp phân ngành, bố trí kế hoạch giảng dạy thực tập... cơ hội học cho sinh viên này thì đồng nghĩa với việc làm mất cơ hội cho sinh viên khác vì tổng chỉ tiêu hàng năm không đổi trong khi nhu cầu học Đại học và Cao đẳng còn rất lớn, nhiều thí sinh đang xếp hàng chờ đến lượt.

Như đã nói ở phần mô tả tình huống, chi phí mỗi năm cho một sinh viên đại học, cao đẳng tốn từ 6 đến 7 triệu đồng, chưa kể các chi phí quá khứ khác để có được một chỗ học, lãng phí tiền bạc còn chưa lớn, nhưng lãng phí thời gian thì vô cùng đáng tiếc. Nếu xét tổng thể toàn xã hội mỗi năm Nhà nước ta tốn bao nhiêu tiền cho việc đào tạo kèm theo những sinh viên có động cơ học chỉ để gửi chỗ, ngoài ra

chỉ tập trung ôn thi đại học năm tiếp theo cho nên chất lượng học của các sinh viên này là rất kém.

Sinh viên thôi học để chuyển trường diễn ra ở nhiều trường với nhiều cách giải quyết khác nhau có thể nói mỗi trường một khác theo kiểu Quyền của “những người nắm đằng chuôi” xin trích một đoạn đăng trên báo Giáo dục thời đại số 120 năm 2005 của tác giả Trịnh Vĩnh Hà thay cho lời nhận xét:

20

Trường Cao đẳng Mẫu giáo Trung ương 1 năm nay thông báo công khai với toàn thể sinh viên: Những trường hợp xin rút hồ sơ để nghỉ học nếu hết năm thứ nhất sẽ phải nộp 5 triệu đồng bồi thường kinh phí đào tạo mà các sinh viên đã được hưởng, nếu đã học hết năm thứ hai phải nộp 9 triệu đồng. Thông báo này đã làm một số sinh viên có hoàn cảnh khó khăn trùn bước, nhưng cũng có

những sinh viên chấp nhận nộp tiền để rút hồ sơ, bằng tốt nghiệp PTTH bản chính để nộp vào trường vừa thi đỗ. Mức tiền đó chưa phải đã đủ bù vào khoản chi phí cho những sinh viên đã học năm thứ 2, thứ 3 ở trường này khi thực hiện chủ trương miễn học phí, dù đã được Nhà nước hỗ trợ một phần. Theo Ban giám hiệu trường này, việc phải hoàn trả tiền theo các mức trên, trước khi rút hồ sơ được áp dụng với tất cả các trường hợp, không có trường hợp nào được linh động.

Tương tự cũng có trường Cao đẳng sư phạm sau khi phát hiện sinh viên của mình bỏ học hàng loạt để học ở một trường Đại học khác, Ban giám hiệu nhà trường đã lập tức gửi công văn cho các trường Đại học có sinh viên trường mình thi vào đề nghị các trường không được nhận những sinh viên trên. Đồng thời cũng ra quyết định đuổi học đối với các trường hợp vi phạm quy chế này. Có những trường hợp phản ứng dữ dội, có những trường hợp phải giải quyết

cho sinh viên theo kiểu “Trời không chịu đất thì đất phải chịu trời” Một số trường khi tuyển sinh đã tuyển dư ra so với chỉ tiêu khoảng 15% để sau một năm rơi rớt, số còn lại vẫn đạt chỉ tiêu đào tạo.

Việc sinh viên đang học một trường lại tự ý thi tuyển vào một trường khác, bỏ học, chuyển trường là vi phạm quy chế tuyển sinh. Tuy nhiên các giải pháp ngăn chặn việc sinh viên chuyển trường hiện nay chưa có hệ thống giữa các trường mà vẫn tùy trường nào trường ấy làm, kể cả các trường Sư phạm nơi đang thực hiện chế độ miễn học phí 100% cho sinh viên.

21

Đây là điều các nhà quản lý Giáo dục cần phải quan tâm để có hướng dẫn cụ thể cho các trường trong việc xử lý các trường hợp vi phạm quy chế tuyển sinh.

6/ Kết luận và kiến nghị

a. Kết luận

Việc xảy ra khiếu nại của người học với nhà trường, nguyên nhân là do trường Đại học Thái Nguyên vì chưa tạo ra được sự đồng thuận, chưa có tiếng nói chung giữa nhà trường với người học, thậm chí có lúc còn đối đầu, đối khẩu như đã mô tả ở trên thì thật là đáng tiếc. Nếu trường Đại học Thái Nguyên làm tốt hơn công tác công khai quy chế tuyển sinh, quy chế công tác học sinh, sinh viên thì sẽ không có chuyện sinh viên khiếu nại.

Trường Đại học Thái Nguyên chưa có quy định mức bồi thường kinh phí đào tạo khi thôi học để chuyển trường ngay từ đầu khoá học, chưa công khai cho mọi học sinh, sinh viên biết để họ và gia đình lựa chọn khi nhập học, nếu học thì có ôn thi Đại học tiếp hay không? nếu thôi học để chuyển trường phải bồi thường mức kinh phí đào tạo như vậy có chấp nhận hay không? vì hiện tượng sinh viên thôi học để chuyển trường đã diễn ra nhiều năm nay sao không chủ động đưa ra hướng giải quyết ngay từ đầu?

Khi đã chấp nhận cho sinh viên thôi học để chuyển trường thì phải thống nhất cách giải quyết. Do đó, trường Đại học Thái Nguyên cần xây dựng quy chế cho những học sinh sinh viên thôi học để chuyển trường một cách hợp lý,

khoa học, tránh quan liêu, cửa quyền, hách dịch, gây phiền hà cho người học. b.

Kiến nghị:

Các cấp quản lý vĩ mô: Cần phải có ngay một văn bản quy phạm pháp luật để điều chỉnh tình trạng sinh viên thôi học để chuyển trường như đã nêu ở trên. Học sinh, sinh viên thôi học để chuyển trường đã diễn ra từ nhiều năm nay và sẽ tiếp tục diễn ra các năm sau này, tôi được biết cho đến thời điểm này vẫn

chưa có được một văn bản thống nhất để thực hiện chung cho các trường trong việc xử lý học sinh, sinh viên thôi học để chuyển trường mà tùy thuộc vào cách vận dụng, xử lý, giải quyết của mỗi trường thì tình trạng khiếu kiện vẫn có thể xảy ra.

Một kẽ hở trong quy chế công tác học sinh, sinh viên mà các nhà quản lý vĩ mô cần quan tâm, đối với những học sinh, sinh viên khi đang học đã lặng lẽ đi thi Đại học (khoảng tháng 6 tháng 7 hàng năm) thi xong biết chắc chắn mình đỗ thì đồng nghĩa với việc sinh viên tự động bỏ học, khi đã bỏ học thì đương nhiên nhà trường cho thôi học trả về địa phương, mà bị buộc thôi học thì

không phải bồi thường kinh phí đào tạo, hoặc viện ra lý do nào đó để xin bảo lưu kết quả học tập nhưng thực chất là để chuyển trường, để trốn việc bồi thường kinh phí đào tạo cho nhà trường.

Xây dựng chiến lược, định hướng phân luồng cho đào tạo nhân lực cho sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Cân đối tỷ lệ đào tạo cho mỗi bậc học để tránh thừa thừa, các chính sách về tuyển dụng lao động, tiền lương phải đủ mạnh để thu hút lao động có tay nghề cao, giảm áp lực thi vào Đại học, Cao đẳng.

Các cơ sở đào tạo: Đẩy mạnh xã hội hoá giáo dục và xây dựng xã hội học tập, khai thác mọi tiềm năng, huy động mọi nguồn lực, thúc đẩy sự nghiệp phát triển giáo dục. Khẩn trương triển khai thực hiện Nghị quyết số 05/2005/NQ CP, ngày 18 tháng 4 năm 2005 của Chính phủ về đẩy mạnh xã hội hoá các hoạt động giáo dục và Quyết định số 112/2005/QĐ-TTg ngày 18 tháng 5 năm 2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án xây dựng xã hội học tập. Đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền về các chủ trương, chính sách phát triển giáo dục của Đảng và Nhà nước, góp phần xây dựng thống nhất và đồng thuận trong xã hội đối với sự nghiệp đổi mới giáo dục và công tác xã hội hoá giáo dục, xây dựng xã hội học tập. Cần khẩn trương xây dựng kế hoạch và

23

tổ chức triển khai thực hiện ngay từ năm học này. Đề án quy hoạch phát triển xã hội hoá giáo dục đào tạo giai đoạn 2005 – 2010 ban hành kèm theo quyết định 20/2005/QĐ-BGD&ĐT ngày 24 tháng 6 năm 2005 của Bộ giáo dục và Đào tạo.

Trong khi chưa có văn bản quy phạm pháp luật để điều chỉnh hiện tượng sinh viên thôi học để chuyển trường, các trường, các cơ sở đào tạo cần làm tốt công tác công khai các khoản thu, chi ngay từ đầu năm học nhất là đối với các khoản thu do các trường vận dụng khi được giao quyền tự chủ về tài chính gắn với nhiệm vụ chính trị, đặc biệt đối với khoản thu, chi do sinh viên thôi học chuyển trường. Xác định rõ quyền lợi và nghĩa vụ của người học, đó là hai mặt của một vấn đề, đồng thời xây dựng nếp sống kỷ cương, tình thương và trách nhiệm trong học sinh, sinh viên.

Phải khẳng định rằng việc thu tiền bồi hoàn một phần kinh phí đào tạo do sinh viên thôi học để chuyển trường là cần thiết đối với các trường. Một mặt nhằm thu hồi một phần kinh phí đã đầu tư đào tạo cho những sinh viên này sang đầu tư đào tạo cho những sinh viên khác do phải tuyển nhiều hơn chỉ tiêu để bù vào số hao hụt. Mặt khác cũng phải có biện pháp kinh tế cứng rắn để đảm bảo kỷ cương trong nhà trường, không để tình trạng sinh viên cứ tùy tiện vi phạm quy chế mà không bị xử lý gì.

Trong quá trình xử lý thu hồi tiền bồi hoàn kinh phí cũng cần phải mềm dẻo linh hoạt đối với những sinh viên nghèo, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn cũng nên có chế độ miễn giảm kinh phí thu hồi cho phù hợp, tạo sự đồng thuận giữa nhà trường với người học.

Các tổ chức như Phòng công tác học sinh sinh viên, Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội sinh viên, ...các cơ quan chức năng cần tăng cường phổ biến các chế độ chính sách, định hướng nghề nghiệp, phân luồng lao động cho thế hệ trẻ tạo nên sự gắn bó yêu trường, yêu nghề mình đang học.

24

7/ Tài liệu tham khảo:

1. Giáo trình Quản lý hành chính Nhà nước phần 1, 2, 3.
2. Quy chế tuyển sinh hàng năm (năm 2005) của Bộ giáo dục và Đào tạo 3. Quy chế Công tác học sinh, sinh viên của Bộ giáo dục và Đào tạo 4. Luật giáo dục năm 2005
5. Luật nghĩa vụ quân sự
6. Pháp lệnh cán bộ công chức, Bộ nội vụ. Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia.
7. Những điều cần biết về tuyển sinh Đại học, Cao đẳng năm 2006.

